

ja, nitko ne bi doveo u dvojbu kad bismo rekli, da ona druga metoda nastoji ispravnim putem o svemu uzeti, što je pojedino u vezi svakog pojedinog. Ali sve se ostale vještine bave ili mnijenjima ljudi i težnjama, ili nastajanjima i sastavljanjima, ili [323] zbrinjavanjem onoga što nastaje i što se sastavlja. A preostale vještine, za koje smo rekli da se bave nekim bićem, naime, geometrija i one za koje vidimo da proizlaze iz nje, kao da sanjaju o biću, ali iznad toga ne mogu vidjeti, sve dok ih služeći se hipotezama ostavljaju nepromijenjene, jer ne mogu položiti račun o njima: onome kome je početak ono što ne zna na temelju onoga što ne zna, nejasan mu je i kraj i ono između, kojim lukavstvom da to ispovijedanje ikada postane znanošću? Nikakvim, reče on. Ne ide li, dakle, kažem ja, jedino dijalektička metoda tim putem, dokidajući hipoteze, gotovo se uzdiže k samom početku, te oči duše, zaista zakopane u neki barbarski glib, postepeno vuče i vodi gore, služeći se kao pomoćnicima i vođama onim vještinama koje smo naveli.«

Za tu dijalektiku malo kasnije kaže: »Kao vrhunac nad naucima nad nama se smjestila dijalektika i neka se više s pravom nad nju ne postavlja neki drugi nauk.«

Platon nam je, dakle, predao uzvišenu dijalektiku da nas pozdanim putem vodi k prvom počelu i istinskoj spoznaji istinskih bića. Tu primjenu nisu poznavali ni Aristotel niti ijedan njegov peripatetičar čija je dijalektika korisna samo za to da nas netko, dok raspravljamo, ne prisili da sebi protuslovimo i jedino na tu korist usmjereno je cijelo vježbanje u njoj. Odatle proizlazi da već četiri stotine godina, ne samo dijalektika, nego ni sama filozofija, nije bila ništa drugo, a to je i dosad u školama, do svađa i nadmetanje riječima. Iz toga svi ljudi zdrave pameti lako mogu vidjeti treba li se Aristotelova dijalektika usporediti s Platonovom.